MÖTESANTECKNINGAR 2017-11-22

Tillgänglighetsanpassad version november 2020

Emma Fredriksson
Storsthlm
emma.fredriksson@storsthlm.se

Jonas Hagetoft
Storsthlm
jonas.hagetoft@storsthlm.se

Pehr Elfstrand
Trafikförvaltningen SLL
pehr.elfstrand@sll.se

Ulrik Waldau
Trafikförvaltningen SLL
ulrik.waldau@sll.se

Diarienummer
TN 2013-0705
KSL/12/0106

Infosäk. klass
K1 (Öppen)

Uppföljning av färdtjänstavtalet

Bakgrund

Länets kommuner överlåter genom avtal åt Stockholms läns landsting att ansvara för färdtjänsten. Samtliga kommuner i länet har sedan 1 jan 2010 tecknat ett färdtjänstavtal med Stockholms läns landsting.

I förhandlingarna om färdtjänstavtalet företrädde Storsthlm (tidigare Kommunförbundet Stockholm län, KSL), kommunerna och landstinget företrädes av dåvarande Färdtjänstens ledning.

Enligt avtalet ska representanter från landstinget och Storsthlm gemensamt följa upp avtalet och löpande föreslå förbättringar och förändringar av rutiner och hantering kring färdtjänst.

Tidigare uppföljningar av färdtjänstavtalet

- Storsthlm har, efter samråd med dåvarande Färdtjänsten skickat ut två informationsbrev till kommunerna med förtydliganden av färdtjänstavtalet (100208 och 101216).
- Storsthlms styrelse tog initiativ till ett möte mellan Storsthlms arbetsutskott och företrädare från Färdtjänstutskottet angående det nya färdtjänstavtalet (111013).
- En representant från dåvarande Färdtjänsten och en representant från Storsthlm hade ett möte där färdtjänstavtalet följdes upp (120420).
- Senast en uppföljning av färdtjänstavtalet gjordes mellan SLL och Storsthlm 2013-12-10.

Uppföljning 2017

Representant från Trafikförvaltningen och representant från Storsthlm har under 2017 träffats där färdtjänstavtalet följts upp. Metoden är att gå igenom varje paragraf för att uppdatera respektive part om nuläget. Parterna ansvarar för att minnesanteckningar från möten blir tillgängliga inom respektive organisation. Storsthlm ansvarar för avstämning med kommunerna och Trafikförvaltningen med berörda parter.

FÄRDTJÄNSTAVTALET § 1

Kommunen överlåter jämlikt § 4 lagen om färdtjänst (1997:736) sina uppgifter enligt nämnda lag till landstinget som trafikhuvudman.

Sedan avtalet skrevs har lagstiftningen ändrats. Numera stadgas i § 4 färdtjänstlagen att färdtjänstuppgifterna kan överlämnas från en kommun till den regionala kollektivtrafikmyndigheten i länet. Begreppet trafikhuvudman används inte längre. Ändringen infördes i samband med att den nya kollektivtrafiklagen trädde i kraft 2012. Ordalydelsen i denna avtalsparagraf stämmer således inte överens med nu gällande lagstiftning. Detta påverkar dock inte avtalets innehåll vad gäller ansvarsfördelningen mellan kommunerna och Stockholms läns landsting.

FÄRDTJÄNSTAVTALET § 2

Landstinget övertar jämlikt § 5 lagen om färdtjänst ansvaret för att färdtjänst anordnas för kommunens invånare för resande inom Stockholms län. Villkor för resor i eller mellan kommuner samt över länsgränsen till angränsande kommun, liksom för resor utanför länet fastställs av landstinget.

Färdtjänstresorna anordnas av följande företag.

<u>Taxiresor</u>
Sverige Taxi (fd Taxi 020)
Taxi Kurir

Avtalstid t o m 2019-03-31 för taxi

<u>Rullstolstaxi (Specialfordon)</u>
Samtrans
Sverige Taxi
Taxi Kurir
Ekerö taxi
Södertälje Taxi
SiriusHaninge & Nynäshamns taxi

Avtalstid t o m 2020-03-31 för Rullstolstaxi

De villkor som nämns i denna avtalsparagraf har landstinget genom trafiknämndens färdtjänstutskott fastställt i Riktlinjer för färdtjänsten i Stockholms län. För närvarande gäller följande villkor:

3.8 Resor över länsgränsen
Färdtjänst erbjuds inom Stockholms län. Färdtjänst kan även erbjudas till och från en kommun utanför Stockholms län om det finns särskilda skäl såsom att personen:

- *arbetar i en grannkommun*
- *studerar på högskolenivå i en grannkommun*
- *måste göra en nödvändig serviceresa till en närliggande kommun.*

Färdtjänst kan också erbjudas för resor till köpcentrum utanför Stockholms län om resan dit är kortare än till närmaste köpcentrum i länet.

3.9 Resor inom en kommun utanför Stockholms län
Personer med tillstånd för färdtjänst som vistas i en kommun utanför Stockholms län får resa i vistelsekommunen (så kallade utomlänsresor) enligt de bestämmelser och egenavgifter som gäller i vistelsekommunen. Antalet resor som får göras i vistelsekommunen är begränsat till halva grundtilldelningen.

FÄRDTJÄNSTAVTALET § 3

Frågor om tillstånd till färdtjänst prövas jämlikt § 6 lagen om färdtjänst av landstinget. Landstingets uppgifter enligt lagen om färdtjänst och detta avtal fullgörs av den nämnd eller nämnd och styrelse som landstingsfullmäktige bestämmer.

Nämnden fastställer villkor och föreskrifter för resandet med färdtjänsten och resornas genomförande. Fastställda riktlinjer kan vara generella eller avse särskilt tillstånd. Riktlinjerna skall beslutas utifrån budgetram, reglemente och inriktningsdirektiv som landstingsfullmäktige fastställt för nämnden.

Landstingsfullmäktige har beslutat att trafiknämnden ska fullgöra landstingets uppgifter som regional kollektivtrafikmyndighet för särskilt ordnade transporter (färdtjänst). Det åligger vidare trafiknämnden att upphandla varor, tjänster och entreprenader för färdtjänst samt att ingå avtal för färdtjänst. Trafiknämnden fullgör landstingets uppgifter enligt färdtjänstlagen och gällande färdtjänstavtal mellan landstinget och länets kommuner om överlåtelse av sagda uppgifter.

Inom trafiknämnden finns ett färdtjänstutskott. Till färdtjänstutskottet har trafiknämnden lämnat över ansvaret att besluta om:

1. Riktlinjer för färdtjänsten i Stockholms län (www.fardtjansten.sll.se) *och*
2. Resetilldelning, d v s antalet resor som tilldelas utöver den av landstingsfullmäktige fastställda generella mängden resor.

Inom trafiknämnden finns också en färdtjänst- och tillgänglighetsberedning. Det åligger beredningen särskilt att bereda ärenden gällande färdtjänst- och tillgänglighetsfrågor samt att samverka med handikapp- och pensionärsorganisationer. Trafiknämnden har till trafikförvaltningen delegerat att besluta om tillstånd till färdtjänst och övriga beslut/åtgärder i enskilda resenärsärenden i enlighet med antagna riktlinjer för färdtjänsten i Stockholms län.

FÄRDTJÄNSTAVTALET § 4

Grunder för avgifterna för resor med färdtjänst bestäms av landstinget som ensam länstrafikansvarig jämlikt § 11 punkt 1 lagen om färdtjänst.

Som nämns i kommentaren till § 1 ovan gäller sedan 2012 en ny kollektivtrafiklag. Begreppen länstrafikansvarig och trafikhuvudman utmönstrades och ersattes av ”de som ansvarar för kollektivtrafiken i länet” samt av ”regional kollektivtrafikmyndighet”. Analogt ändrades även terminologin i färdtjänstlagen. Ordalydelsen i denna avtalsparagraf stämmer således inte överens med nu gällande lagstiftning. Detta påverkar dock inte avtalets innehåll vad gäller ansvarsfördelningen mellan kommunerna och Stockholms läns landsting.

Taxa (beslutad av landstingsfullmäktige) för färdtjänstresor med taxi eller rullstolstaxi 2018, se taxa på Färdtjänstens hemsida (www.fardtjansten.sll.se)

FÄRDTJÄNSTAVTALET § 5

Kommuninvånare skall inge ansökan om färdtjänst till kommunen. Kommunen skall verkställa en utredning som ligger till grund för landstingets prövning av sådan ansökan. Kommunen skall verkställa kompletterande utredning om landstinget så begär. Ansökningsprocessen för färdtjänst skall vidareutvecklas och förbättras. Landstinget har en ledande roll i utvecklingen av handläggningsprocess och IT-stöd i samband med detta.

De flesta ärenden om färdtjänst börjar med att sökanden ber sin läkare skriva ett färdtjänstintyg för färdtjänst. Läkarintyget skickas sedan till kommunen (i regel av läkaren), kommunen kontaktar sedan sökanden (oftast brevledes) och bifogar en ansökningsblankett för färdtjänst. När ansökan tillsammans med foto skickats tillbaka till utredaren träffar kommunens färdtjänstutredare sökanden och gör den kommunala färdtjänstutredningen. Dessa handlingar – ansökan, utredning, läkarintyg och fotografi – utgör en komplett ansökan om färdtjänst, som sänds till landstinget för handläggning och beslut.

I vissa fall är det exempelvis kuratorer och sjuksköterskor som gör utredningen.

Bor sökanden på sjukhem är ansökningsförfarande förenklat och man använder då en särskild sjukhemsblankett (kombinerat ansökan och utredning) i vilken sökanden skriver under tillsammans med utredare (ex sköterskan på boendet). Foto bifogas och särskilt läkarintyg behövs ej i regel.

Trafikförvaltningen anordnar utbildningar för nya kommunala färdtjänstutredare med heldagsutbildningar minst 4 gånger per år. Därutöver anordnas kompetensutveckling för kommunala färdtjänstutredare i form av workshops vid olika tillfällen, minst 2 tillfällen per år. Anmälan till utbildningar och workshops görs på Färdtjänstens hemsida (www.fardtjansten.sll.se). Färdtjänstens utbildningar är avsedda för personer som arbetar med färdtjänst inom kommunen eller på annat sätt behöver fördjupade kunskaper i ämnesområdet.
Ansökningsprocessen har utvecklats och de flesta kommuner i länet översänder de kommunala utredningarna digitalt till landstinget via det så kallade webbsekund.

Det finns möjlighet för kommunerna att digitalt översända fotografiet på den sökande till landstinget. Den sökande kan också göra sin ansökan om färdtjänst digitalt via 1177 ”Mina vårdkontakter”.

Kommunerna har möjlighet att skanna in samtliga handlingar i färdtjänstärendet och överföra dessa digitalt till landstinget. Kommunernas utredare har även behörighet till samtliga pågående ärenden i kommunen, så kallad gruppbehörighet.

På trafikförvaltningen pågår arbete med införande av ett nytt tillståndssystem. Ledord för ett nytt tillståndssystem är effektivare handläggning och transparens. Det nya tillståndssystemet kommer behandla både färdtjänst och sjukresor. Förhoppningen är att ett nytt tillståndssystem ska kunna ersätta nuvarande digitala process med webbsekund och också ge brukaren och kommunens utredare möjlighet att följa ett ärende fram till beslut. Ett nytt tillståndssystem beräknas finnas framtaget under 2018.

FÄRDTJÄNSTAVTALET § 6

Landstinget och kommunen ska samverka genom lokala samråd där även chefstjänstemän ingår. Syftet är att skapa ett forum för att identifiera och föreslå förbättringar av tillgängligheten till och i den allmänna kollektivtrafiken så att fler kommuninnevånare kan använda den. Även den särskilda kollektivtrafiken ska avhandlas vid dessa tillfällen.

Kommunerna ska underlätta för landstinget, eller den styrelse som fullgör uppgifter med anledning av detta avtal, genom att aktivt medverka till:

- *att nödvändiga underlag finns såsom befintliga adressuppgifter, hållplatsinformation och koordinater för ett digitalt geografiskt informationssystem.*
- *färdtjänsttrafik får trafikera kommunens kollektivtrafikkörfält.*

Det pågår kontinuerligt utvecklingsarbete inom Stockholms län för att förbättra och utveckla länets kollektivtrafik, infrastruktur och tillgänglighet.

FÄRDTJÄNSTAVTALET § 7

Ett gemensamt regionalt råd inrättas med representanter från landstinget och Storsthlm. Uppgiften är att dels regelbundet och gemensamt följa upp avtalet dels att möjliggöra att genomföra löpande förbättringar och förändringar av rutiner och hantering kring färdtjänst.

Representanter från Trafikförvaltningen och Storsthlm har haft möten under 2017 där färdtjänstavtalet följts upp. Metoden är att gå igenom varje paragraf för att uppdatera respektive part om nuläget. Parterna ansvarar för att minnesanteckningar från möten blir tillgängliga inom respektive organisation. Storsthlm ansvarar för avstämning med kommunerna och Trafikförvaltningen med berörda parter. Möten mellan Trafikförvaltningen och Storsthlm ska genomföras två gånger per år. Storsthlm kallar representanter från Trafikförvaltningen till möten.

FÄRDTJÄNSTAVTALET § 8

Landstinget skall ansvara för samråd med de funktionshindrades organisationer och för brukarsamråd med färdtjänstens resenärer.

Stockholms läns landsting har beslutat om en modell för samverkan med handikapp- och pensionärsorganisationerna i länet. Det finns både samverkansråd och resursgrupper som behandlar tillgänglighets- och färdtjänstfrågor.

FÄRDTJÄNSTAVTALET § 9

Detta avtal omfattar inte resor föranledda av kommunala beslut rörande aktiviteter för äldre och funktionshindrade inom grundskola, vård och omsorg. Med resor enligt ovan avses:

- *resor till och från grundskola, särskola och fritidshem för barn med funktionshinder (ej förskola och gymnasium)*
- *resor till och från daglig verksamhet för personer tillhörande LSS personkrets 1 och 2*
- *resor för äldre och funktionshindrade till och från dagverksamhet beslutad av kommunen*
- *resor för äldre och funktionshindrade vid start och avslut i samband med vistelse vid växelvård/korttidsvistelse som är beslutad av kommunen (undantag för egen fritidsresa i besökssyfte under växelvård/korttidsvistelse för vilken landstinget ansvarar).*

Sedan 2011 tillämpas en ny skollag (2010:800). Bestämmelserna om skolskjuts fick också en delvis ny lydelse och vissa skolformer bytte namn. Numera heter det exempelvis grundsärskola och inte särskola. Gymnasiesärskolan nämns inte i denna avtalsparagraf. Till sådan skola ska dock skolskjuts användas i enlighet med reglerna i skollagen.

Från och med den 1 januari 2014 är det möjligt för vårdnadshavare som har färdtjänsttillstånd, att erhålla extra färdtjänstresor för att hämta och lämna barn på fritidshem, förskoleklass, grundskola 1-3 och grundsärskola 1-3. Detta efter att färdtjänstutskottet beslutat om en ändring i Riktlinjer för färdtjänsten i Stockholms län.

FÄRDTJÄNSTAVTALET § 10

Detta avtal gäller från och med 1 januari 2010 och tillsvidare om inte någondera part säger upp avtalet. Uppsägning skall ske senast nio månader innan kalenderårsskifte, (...). Om en kommun säger upp avtalet så innebär det att avtalet förfaller i sin helhet. Förhandling om nytt avtal sker mellan landstinget och Storsthlm som företräder länets kommuner.

FÄRDTJÄNSTAVTALET § 11

Detta avtal är för sin giltighet beroende av landstingsfullmäktiges och länets samtliga kommunfullmäktiges godkännande.

Nästa steg

Uppföljning mellan Trafikförvaltningen och Storsthlm genomförs under 2018 i april samt oktober.